

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 20.12.2024

Meie 21.02.2025

nr KLIM/24-0805/-2K, 1-
4/24/3787-8
nr 8-2/5923

Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Kliimaministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks kliimakindla majanduse seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu, tehes selle kohta järgmised märkused.

1. Justiits- ja Digiministeerium toetab eelnõus väljendatud eesmärgi. Märgime, et eelnõu regulatsioon toetub jätkuvalt peamiselt põhimõtetele ja eesmärkidele ning seab konkreetselt määratletud kohustused üksnes avalikule sektorile. Eelnõuga seatavate eesmärkide saavutamise meetmed on võrdlemisi üksikasjalikult lahti kirjutatud eelnõu seletuskirjas. Rõhutame, et seletuskirjal ei ole normatiivset mõju. Seletuskiri on küll üks võimalik abivahend seaduse normi tõlgendamisel, kuid seletuskirjast üksi ei saa tuleneda adressaatidele kohustusi, kui seaduse norm neid kohustusi konkreetsele adressaadile sõnaselgelt ei sätesta.
2. Eelnõu § 38 lg 1 ja 2 sisu on võrreldes esimese kooskõlastusringiga mõnevõrra kitsendatud, kuid siiski sisaldab see võrdlemisi laia juhist, mille kohaselt avalik sektor peab eelnõus sätestatud kliimamuutuste leevendamise ning kliimamuutustega kohanemise põhimõtete ja eesmärkidega ning kliimariskide hinnanguga arvestama “nii palju kui võimalik ka haldusotsuste tegemisel”. Kordame oma muret, et nende sätetega antakse haldusorganitele väga ulatuslik kaalumisruum. Riigikohtu järjekindlast praktikast tulenevalt peab haldusorganile antava volituse sisu olema määratletud seda täpsemalt, mida intensiivsemaid piiranguid volitusnorm võimaldab ning mida üldisema ja ulatuslikuma iseloomuga on haldusakt (RKPJVKo 06.12.2022, nr 5-22- 5, p 53; RKPJVKo 31.10.2022, nr 5-22-4, punktid 58 ja 60). Seetõttu peab eelnõu § 38 lg-test 1 ja 2 tulenev haldusorganite kaalumisruum, eriti intensiivsete piirangute korral, olema eriseaduses konkreetse haldusotsuse juures täpsemalt lahti kirjutatud.
3. Eelnõu 6. peatükis reguleeritakse kliimaaruande koostamist. Kliimaaruanne koostatakse iga-aastaselt ning eelnõu põhjal võib järeldada, et tegemist on väga mahuka aruandlusega – kliimaaruanne peab sisaldama riikliku KHG heitkoguste inventuuri andmeid, kliimaeesmärkide täitmise hinnangut, KHG jalajälje hindamiste ja meetmete ülevaateid, lisaks igal teisel aastal riikliku KHG heitkoguste prognoosi ning igal viiendal aastal konkurentsivõime hinnangut, kliimaeesmärkide asjakohasuse ja piisavuse ülevaadet, tehnoloogilise valmisoleku hinnangut, analüüsi toetuste, maksuerisuste ja keskkonnatasude kohta, mis on vastuolus kliima- ja keskkonaeesmärkidega, ning kliimariskide hinnangut. Peatükis sätestatakse ka

kliimaaruande menetlus ja avalikustamine, mille kohaselt koostatakse kliimaaruanne iga aasta 30. aprilliks, misjärel saadetakse see kliimanõukogule hinnangu andmiseks. Minister esitab kliimaaruande koos kliimanõukogu hinnanguga Vabariigi Valitsusele, kes seejärel esitab selle Riigikogule. Riigikogule pannakse kohustus aruannet arutada, koostada sellele ametlik vastus ja see avalikustada. Aruanne koos materjalidega avaldatakse Kliimaministeeriumi kodulehel.

Arvestades nõudeid kliimaaruande sisule ja menetlusele, tuleb nentida, et taoline iga-aastane kohustus suurendab märkimisväärselt osapoolte (KliM, kliimanõukogu, Riigikogu, MKM, Keskkonnaagentuur) töökoormust ning loob täiendavat bürokraatiat. Kuigi mõistame protsessi läbipaistvuse tähtsust, siis palume sügavalt kaaluda, kas sellises mahus aruandluskohustus erinevatele asutustele on ikka põhjendatud – kas aruande iga-aastane ametlik esitamine Riigikogule on vajalik või piisaks näiteks vaheaastatel andmete avaldamisest kodulehel. Justiits- ja Digiministeeriumi hinnangul ei ole ühegi teise seaduse raames ette nähtud sedavõrd ulatuslikku eesmärkide saavutamise aruandlust.

Lisaks nähakse eelnõus ette muudki aruandluse ja seirega seotud kohustused avalikule sektorile. Palume seletuskirjas need kompaktelt kokku võtta (täpsem kommentaar seletuskirja failis).

3. Seletuskirjale lisatavas kooskõlastustabelis on kajastatud Justiits- ja Digiministeeriumi poolt esimesel kooskõlastusringil eelnõu ja seletuskirja failis esitatud sisulisemad märkused, kuid kajastamata on Justiits- ja Digiministeeriumi kooskõlastuskirjas esitatud märkused (Justiitsministeeriumi 18.09.2024 kiri nr 8-2/5923). Palume kooskõlastustabelit täiendada.
4. Palume arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu faili Justiits- ja Digiministeeriumi kommentaaridega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi kommentaaridega

Katariina Kärsten 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee
Pilleriin Lindsalu
Aili Sandre